

Marktconsultatie

Colofon	
Opgesteld door:	Koninklijke Bibliotheek
Datum:	30 juli 2025

INHOUDSOPGAVE

INHOUDSOPGAVE	2
2 INLEIDING	3
2.1 INLEIDING	3
2.2 DOEL MARKTCONSULTATIE	3
2.3 OPENBAARHEID MARKTCONSULTATIE	3
3 OVER KONINKLIJKE BIBLIOTHEEK	4
3.1 DE KB	4
3.2 HUIDIGE SITUATIE	5
3.3 GEWENSTE SITUATIE	7
3.4 PLANNING	8
3.5 PROCEDURE	8
3.6 SCHOUW	9
3.7 SCHRIFTELIJKE VRAGEN	9
3.8 INDIENEN ANTWOORDEN	9
4 VOORWAARDEN EN OVERIGE BEPALINGEN	10
5 MARKTCONSULTATIEVRAGEN.....	11

2 Inleiding

2.1 Inleiding

Voor u ligt het procesdocument met betrekking tot de uitvoering van de marktconsultatie ‘gevaarlijk stoffen in KB collecties’. In dit document vindt u informatie over de reden waarom de KB een marktconsultatie is gestart, worden de behoeften geschetst en zijn de vragen uiteengezet waarop de KB graag een antwoord wil ontvangen vanuit de markt. De KB is voornemens om de informatie die verkregen wordt tijdens deze marktconsultatie te gebruiken voor de verdere voorbereiding van de (mogelijk) aanstaande Europese aanbesteding ‘gevaarlijk stoffen in KB collecties’. Het gaat in de basis om een schriftelijke (openbare) marktconsultatie. De KB behoudt zich het recht voor om met partijen die een reactie hebben ingediend een verduidelikend gesprek te plannen.

2.2 Doel marktconsultatie

De hoofddoelstelling van de marktconsultatie is om een mogelijk aanbestedingstraject af te stemmen op de visie en ambitie van de KB binnen de mogelijkheden die er in de markt zijn.

De KB probeert met deze marktconsultatie inzicht te krijgen in de volgende onderwerpen:

- Inventariseren welke marktpartijen binnen de EU ervaring hebben met bovenstaand onderwerp.
- Bepalen welke analytische techniek(en) geschikt zijn om in te zetten voor het identificeren van gevaarlijke stoffen binnen de collectie van de KB. Het gaat om de in kleur- en verfstof toegepaste zware metalen arsenicum, kwik, lood en chroom.
- Inzichtelijk krijgen of de gehele workflow aan één partij kan worden uitbesteed, of dat het project opgesplitst dient te worden in kleinere deelpakketten.
- Bepalen hoeveel collectie-items met de inzet van de beoogde techniek kunnen worden geanalyseerd in de beschikbare tijd voorafgaande aan de grote aanstaande collectieverhuizing naar het nieuwe boekenmagazijn.
- Inzicht krijgen in de werkmethode / -proces op locatie in de magazijnen.
- Inzicht krijgen of deze analyse technieken/screening impact kan hebben op de toegankelijkheid van de magazijnen en de collectie, waardoor de dienstverlening potentieel kan worden verstoord. Bijvoorbeeld omdat de ruimte niet toegankelijk is tijdens de analyses?

2.3 Openbaarheid marktconsultatie

Deze marktconsultatie is gepubliceerd via TenderNed en maakt geen onderdeel uit van de aanbestedingsprocedure. De marktconsultatie is voor alle partijen geheel vrijblijvend. De resultaten voortvloeiend uit de consultatie zijn openbaar met uitzondering van bedrijfsgevoelige gegevens, deze zullen vertrouwelijk worden behandeld. De KB stelt hiervoor een geanonimiseerd verslag op, waarin op hoofdlijnen de bevindingen van de marktconsultatie zijn samengevat. Dit verslag maakt onderdeel uit van de aanbestedingsdocumenten.

3 Over Koninklijke Bibliotheek

3.1 De KB

De Koninklijke Bibliotheek (KB) is de nationale bibliotheek van Nederland. Haar taak is het behouden en beschikbaar stellen van Nederlands cultureel erfgoed in gedrukte en geschreven, en in meerdere mate ook in digitale vorm. Sinds 31 augustus 1993 is de KB een zelfstandig bestuursorgaan, gefinancierd door het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen. Per 1 januari 2015 is de Wet Stelsel Openbare Bibliotheekvoorzieningen (Wsob) in werking getreden waarmee de KB een regierol binnen het netwerk van openbare bibliotheken heeft gekregen en de verantwoordelijkheid voor de uitvoering van stelseltaken. De KB is met de nieuwe wet ook verantwoordelijk geworden voor de ontwikkeling van de nationale digitale bibliotheek.

De KB verbindt mensen en woorden en draagt zo bij aan een slimmer, vaardiger en creatiever Nederland, nu en in de toekomst. In het [KB Beleidsplan 2023-2026](#) zijn voor de komende jaren de volgende strategische doelen geformuleerd:

1. **Lezen en digitale geletterdheid:** meer mensen de kans geven om te lezen en mee te doen in de informatiesamenleving.
2. **Onderzoeken en ontdekken:** versterken van de verbinding tussen onderzoek en samenleving.
3. **Duurzame toegang:** zorgen voor de verzameling in onze nationale bibliotheek.

De KB draagt zorg voor ruim 122 strekkende kilometer aan fysiek bibliotheekmateriaal, daterend van de vroege middeleeuwen tot publicaties van vandaag. Deze erfgoedcollectie is opgeslagen in meerdere inpandige magazijncompartimenten, verspreid over 10 verdiepingen. De collectie staat in open, statische boekenkasten, met smalle gangpaden (ca. 80cm).

De KB biedt de mogelijkheid voor een schouw om een indruk te krijgen van de locatie en de te screenen collectie.

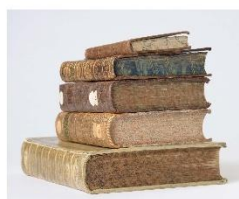
De KB ontwikkelt momenteel een extern nieuw boekenmagazijn, waar naartoe de gehele collectie wordt verhuisd in de periode van medio 2027 - medio 2029.

3.2 Huidige situatie

In de collecties van de KB komen gevaarlijke stoffen voor. Zware metalen zoals arsenicum, kwik, lood en chroom zijn gebruikt in kleur- en verfstoffen die werden toegepast om boeken te verrijken. Deze stoffen kunnen op verschillende plekken op een object worden aangetroffen. Zo kan het worden aangetroffen op de boekband, rug, hoeken, snedes, schutbladen of linten (lees- en sluitlinten).

Arsenic, you can't judge a book by its cover

Edge

Ribbon

Endpaper

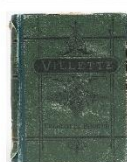
Back

Corner

Cover

Op dit moment kan de KB alleen op arsenicum testen met een tijdrovende indicatortest in het laboratorium van het atelier. Andere mobiele analysetechnieken, zoals röntgenfluorescentie (XRF) en Ramanspectroscopie (RAMAN), zouden op locatie in de magazijnen kunnen worden toegepast, om sneller niet alleen arsenicum maar ook andere gevaarlijke zware metalen zoals lood, kwik en chroom vast te stellen.

In de ARBO wet- en regelgeving wordt aangegeven hoe een werkgever met deze gevaarlijke stoffen dient om te gaan als medewerkers hieraan worden blootgesteld. Deze stoffen zijn aangemerkt als CMR-stoffen (carcinogene, mutagene en/of reproductie-toxische stoffen). Als onderdeel van de risico-inventarisatie en -evaluatie (RI&E) moet een werkgever ook de blootstelling aan gevaarlijke stoffen beoordelen. Dat betekent voor de KB, waar we niet de optie hebben om gevaarlijke stoffen in collecties af te voeren, dat de KB verplicht is om aanraking hiermee te voorkomen. De KB wordt gehouden aan het ALARA principe, waarbij blootstelling 'as low as reasonably possible' wordt gehouden. Daarbij is het dragen van persoonlijke beschermingsmiddelen de laatste toegestane maatregel. Er wordt dus van ons gevraagd om met maatregelen te komen die het veilig werken met besmette collectie voor een groot deel mogelijk maken zonder dat medewerkers zich persoonlijk moeten beschermen.

Om dit te kunnen doen, moet de KB weten welke items in de collectie gevaarlijke stoffen bevatten. Daarvoor moeten delen van de collectie worden gescreend op deze gevaarlijke stoffen. Daarbij is het nemen van monsters voor analyse geen optie – de toegepaste techniek moet in-situ en non-destructief zijn.

De scope van het screeningsproject is als volgt:

- gevaarlijke stoffen gebruikt in kleur- en verfstoffen: arsenicum, lood, chroom en kwik (zware metalen gebruikt om kleuren te maken)
- de te testen collectie:
 - de huidige aanname is dat minstens een half miljoen signatures moet worden gecheckt op zware metalen. NB: één signatuur kan uit meerdere items bestaan. Dit komt overeen met circa 650.000 banden. Op basis van de resultaten van de analyses zou via patroonherkenning en aanvullend onderzoek dit aantal naar boven of beneden bijgesteld kunnen worden.
 - De gevaarlijke stoffen kunnen op verschillende plekken op een object worden aangetroffen. Zo kan het worden aangetroffen op de boekband, rug, hoeken, snede, schutbladen of linten (leeslinten en sluitlinten).

3.3 Gewenste situatie

Om aan de arbo wet- en regelgeving te kunnen voldoen is de voorgestelde aanpak om 1) besmette collectie op item niveau te identificeren, 2) deze items zichtbaar te markeren (markeren van het object én melding opnemen in de catalogus) en 3) de blootstelling aan deze stoffen te beperken door deze items te 'isoleren' (i.e. een geschikte verpakking aanbrenen). Op deze manier kunnen

besmette items in de werkprocessen zonder beschermingsmiddelen worden gehanteerd tot het moment dat een item uit een verpakking moet worden gehaald.

Deze markconsultatie gaat over de eerste stap – het identificeren van gevaarlijke stoffen op object/item-niveau in de collectie in een grootschalig screeningsproject. Vanwege de aanstaande verhuizing van de gehele collectie naar het externe nieuw boekenmagazijn, staat deze screening onder tijdsdruk. De gehele collectie wordt verhuisd in de periode van medio 2027 - medio 2029. In de voorbereiding van de collectie op de verhuizing zouden de positief geteste items voorafgaand aan de verhuizing moeten worden geïsoleerd. Dit resulteert in een beschikbaar tijdsbestek voor de screening van nu tot begin 2029.

3.4 Planning

Activiteit	Planning
Publicatie Markconsultatie	30 juli 2025
Aanmelden schouw	6 augustus 2025 voor 12:00 uur
Schouw ochtend/ middagdeel	7 augustus 2025 en 14 augustus 2025.
Uiterlijk moment voor het stellen van verduidelijkingsvragen betreffende de marktconsultatie	21 augustus 2025
Uiterlijk moment voor het beantwoorden van gestelde vragen door de KB	27 augustus 2025
Uiterlijk moment indienen beantwoording marktconsultatie vragen	8 september 2025 10.00 uur
<i>Verduidelijkende gesprekken (optioneel)</i>	15 september 2025

De marktpartijen kunnen aan bovenstaande planning geen rechten ontleen. De KB behoudt zich het recht voor om de planning te wijzigen of de marktconsultatie te staken.

3.5 Procedure

De procedure is als volgt:

1. Na de publicatie op TenderNed kunnen geïnteresseerde marktpartijen dit document en de vragenlijst (Word-bestand) downloaden vanaf TenderNed.
2. De KB organiseert een schouw op 7 en 14 augustus 2025 en biedt geïnteresseerde marktpartijen de gelegenheid de ruimten en de collectie te bekijken.
3. Marktpartijen die het marktconsultatiedocument hebben gedownload, kunnen tot de in de planning genoemde datum schriftelijk vragen stellen over het marktconsultatiedocument en de procedure. Vragen stellen kan via de via de Berichtenmodule op TenderNed.
4. De geanonimiseerde vragen en antwoorden worden op de in de planning opgenomen datum gepubliceerd op TenderNed.

5. Uw reactie op de in het marktconsultatiedocument opgenomen vragen dient u in te dienen voor de in de planning opgenomen datum en tijdstip voor indiening via de Berichtenmodule op TenderNed.
6. De KB kan naar aanleiding van de beantwoording marktpartij(en) de marktpartij(en) uitnodigen voor een verdiepend gesprek. Deze gesprekken zullen 1-op-1 zijn.
7. De reacties op en de algehele resultaten van de marktconsultatie worden vastgelegd in een geanonimiseerd marktconsultatieverslag.

3.6 Schouw

Op 7 augustus 2025 van 10:00 tot 11:30 uur en op 14 augustus 2025 van 13:00 tot 14.30 uur krijgen geïnteresseerde marktpartijen de gelegenheid de betreffende collectie te aanschouwen om een beeld te krijgen van de uit te voeren werkzaamheden, de mogelijkheden en onmogelijkheden.

De locatie van de schouw is Koninklijke Bibliotheek, Prins Willem-Alexanderhof 5, 2595 BE Den Haag.

Tijdens de schouw mogen maximaal twee personen van een geïnteresseerde marktpartij aanwezig zijn. Aanmelding voor de schouw dient te geschieden voor 6 augustus 2025, 12:00 uur. Geïnteresseerde marktpartij kan een keus maken om of 7 of 14 augustus 2025 de ruimten en de collectie te bekijken. Aanmelden voor de schouw kan via de Berichtenmodule in TenderNed.

3.7 Schriftelijke vragen

De geïnteresseerde marktpartijen worden verzocht om in de vraagstelling geen gebruik te maken van bedrijfsnamen, productnamen en andere aan hun organisatie gerelateerde namen. De KB publiceert de gestelde vragen zonder daarbij de naam van de vraagsteller te vermelden en behoudt zich het recht voor om vragen met dat doel aan te passen. De KB geeft geen garantie op anonimiteit, bijvoorbeeld omdat uit noodzakelijke technische vragen de identiteit van de vragensteller kan worden afgeleid.

Indien een geïnteresseerde marktpartij vragen of opmerkingen heeft die (commercieel) vertrouwelijk van aard zijn dan kunnen deze vragen buiten de Nota van inlichtingen om worden beantwoord.

3.8 Indienen antwoorden

Geïnteresseerde marktpartijen worden gevraagd de ingevulde marktconsultatie vragen via de Berichtenmodule in TenderNed, in Word-format, in te dienen.

4 Voorwaarden en overige bepalingen

Ten aanzien van de marktconsultatie en dit marktconsultatiedocument zijn de volgende voorwaarden en bepalingen van belang:

- De KB bevindt zich in de oriënterende fase. Verkregen inzichten uit de marktconsultatie gebruikt de KB (waar relevant) in de voorbereiding van een aanbesteding en de aanbestedingsstukken. Aan de in dit marktconsultatiedocument gegeven uitgangs- en aandachtspunten kunnen dan ook geen rechten worden ontleend.
- Indien informatie als bedrijfsvertrouwelijk moet worden aangemerkt, dan dient dit duidelijk te worden aangegeven door de betreffende marktpartij. De KB zal bedrijfsvertrouwelijke informatie niet verstrekken bij de aanbesteding.
- Eventuele kosten voor deelname aan de marktconsultatie zijn voor rekening van de marktpartij(en).

Afsluitend wil de KB u alvast hartelijk danken voor uw input, perspectieven en inzet. Uw input draagt bij aan het verrijken van onze inzichten en daarmee aan het vormgeven van de aanbesteding.

5 Marktconsultatievragen

Nr.	Vraag	Antwoord
1 Vragen over de analytische techniek(en)		
1a	Welke analytische techniek(en) kunt u inzetten voor het identificeren van arsenicum, kwik, lood en chroom binnen de collectie van de KB, die uitgevoerd kan (kunnen) worden op locatie in de magazijnen?	
1b	Hoe kan de techniek worden ingezet zodat die plekken van een object worden gemeten die zouden kunnen leiden tot blootstelling bij hantering?	
1c	Is de meting kwantitatief, kwalitatief of beiden?	
1d	In welke datavorm worden resultaten geproduceerd?	
1e	Is deze techniek ook toepasbaar voor het meten van cadmium of organische pesticiden (zoals DDT)?	
1f	Met welke wet- en regelgeving (denk aan bijv. stralingsblootstelling) moet rekening worden gehouden in de veilige toepassing van de beoogde techniek(en)? En wordt de naleving hiervan verzorgd door uw bedrijf?	
2 Vragen over het werkproces en de haalbaarheid		
2a	Hoeveel collectie-items kunnen met de inzet van de beoogde techniek(en) worden geanalyseerd in de beschikbare tijd voor de grote collectieverhuizing naar het nieuwe boekenmagazijn (screening afgerond begin 2029)? Met de	

	huidige inzichten denkt de KB dat de omvang van de collectie die gescreend zou moeten worden zou kunnen bestaan uit ca. 650.000 banden.	
2b	Kunt u de beoogde methode schaalbaar toepassen zowel in apparatuur als ook de bemensing ervan?	
2c	Kunt u het beoogde werkproces toelichten, waarbij de screening uitgevoerd wordt op locatie in de magazijnen?	
2d	Verwacht u inzet door medewerkers van de KB in het werkproces, bijvoorbeeld voor het hanteren van de stukken?	
2e	Heeft de beoogde techniek(en) impact op de toegankelijkheid van de compartimenten waar de screening wordt uitgevoerd? Denk aan eventuele beperkingen vanwege stralingsrisico's, waardoor medewerkers van de KB niet in de ruimte en bij de collectie kunnen komen.	
3 Referenties		
3a	Heeft u ervaring met het detecteren op grote schaal van de zware metalen arsenicum, kwik, lood en chroom, gebruikt in kleur- en verfstoffen in culturele erfgoed objecten? Als niet, zijn er vergelijkbare projecten in andere sectoren die relevant zouden kunnen zijn?	
3b	Indien 'ja' bij vraag 3a: in welke periode heeft u dit project uitgevoerd?	

3c	Welke kosten waren hiermee gemoeid?	
4	Welke informatie heeft u nodig vanuit de KB, die niet in deze marktconsultatie is opgenomen?	
5	Welke tips of overwegingen wilt u ons nog meegeven voor onze aanbesteding die u niet kwijt kon in de voorgaande, gestelde vragen	